Gemeente Amsterdam

DB

Voordracht voor DB Stadsdeel Oost van 30 juni 2026

Portefeuille

Agendapunt B2

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

In te stemmen met de adviesaanvraag aan de stadsdeelcommissie over het definitief concept Beheerplan Bosplantsoen Oost 2025-2033

Het dagelijks bestuur Stadsdeel Oost besluit

1. Kennis te nemen van het definitief concept-beheerplan Bosplantsoen Oost 2026-2033
2. Kennis te nemen van het participatieverslag Beheerplan Bosplantsoen stadsdeel Oost
3. In te stemmen met de adviesaanvraag aan de stadsdeelcommissie over het definitief concept Beheerplan Bosplantsoen Oost 2025-2033

Kernboodschap

Amsterdam heeft ruim 600 hectare bosplantsoen dat voornamelijk uit bomen bestaat. Dit is 17% van de groene openbare ruimte. Voor deze bosplantsoenen zijn per stadsdeel beheerplannen opgesteld, in dit geval Oost. De beheerplannen hebben als doel het verbeteren van de ecologische kwaliteit en een duurzame instandhouding.

Voorafgaand is een participatietraject uitgevoerd zoals beschreven in het eerder vastgestelde participatieplan. De resultaten hebben vooral invloed gehad op de informatievoorziening tijdens de uitvoering van het beheerplan. Voorafgaand aan de vaststelling van het beheerplan wordt de stadsdeelcommissie om advies gevraagd over de prioritering van uitvoering en de wijze van informeren de komende 8 jaar.

Bestuurlijke achtergrond

De bomenverordening 2014 (vastgesteld 6-10-2016) stelt dat er vergunningsvrij gedund mag worden als onderhoudsmaatregel, mits er een bestuurlijk vastgesteld beheerplan is. In 2016 veranderde daardoor de regelgeving voor het beheer van bosplantsoenen.

In de Raadsbrief evaluatie uitvoering bomenverordening (TA2020-000304) werd aangegeven dat er in de stadsdelen nog geen gebruik werd gemaakt van de mogelijkheid om zonder kapvergunning te dunnen door het toepassen van beheerplannen. Met als gevolg extra administratieve lasten en in de praktijk tot het niet uitvoeren van het noodzakelijke onderhoud. Het toenmalige college stond positief tegenover het opstellen van beheerplannen en heeft de stadsdelen destijds op de optie gewezen om hier werk van te maken en daarmee bureaucratie rondom kapvergunningen terug te dringen.

In 2020 heeft de Groene Driehoek (nu: Groenketen-overleg, bestaande uit het management van de directies uit de groene keten) opdracht gegeven tot het opstellen van een beheerplan Bosplantsoen per stadsdeel, destijds nog exclusief stadsgebied Weesp. Dit leidde in 2022 tot concepten voor 3 stadsdelen: Zuid, Oost en Zuidoost. Wegens personele wisselingen zijn deze concepten toen niet afgemaakt.

In het voorjaar van 2025 heeft het college van B&W het Plan Biodiversiteit Parken en Natuurgebieden 2025 2030, inclusief een overzicht met te nemen maatregelen, vastgesteld. Eén van

die maatregelen is het opstellen van beheerplannen bosplantsoen omdat door het uitblijven van dunningen sinds 2016 achterstallig onderhoud is ontstaan. Daarom is in 2025 de uitwerking van de beheerplannen weer opgepakt. Volgens de Verordening op stadsdelen en stadsgebied (2022) zijn de dagelijks besturen gemandateerd om besluiten ter uitvoering van de Bomenverordening te nemen.

De gemeenteraad heeft op 27 juni 2024 de Participatieverordening vastgesteld. Daarin staat onder andere dat het verantwoordelijk bestuursorgaan bij aanvang van een proces voor beleid of een project een participatieplan vaststelt. Weliswaar is een beheerplan vooral *uitvoering* van beleid in de bestaande openbare ruimte, maar vanwege de gevoeligheid rondom bomenkap is er toch voor gekozen om een participatieplan op te stellen. Het dagelijks bestuur van Oost heeft op 8 juli 2025 het participatieplan voor het beheerplan bosplantsoen vastgesteld (VN2025-010147). Het participatieplan is inmiddels uitgevoerd (zie ad. 2 bij Onderbouwing besluit).

Het besluit om een beheerplan vast te stellen is een besluit van algemene strekking, waarop op basis van de Algemene wet Bestuursrecht bezwaar kan worden ingediend. Na het vaststellen van de beheerplannen en het afronden van de bezwaarprocedure kunnen bewoners geen bezwaar meer maken tegen de uitvoering. Wel kunnen zij blijven meewerken en -denken waar gewenst.

Bestuurlijke prioriteit

niet van toepassing

Wettelijke grondslag

- Bomenverordening Amsterdam:

  - Artikel 3, lid 3.b: Het eerste lid geldt bovendien niet voor: het knotten als noodzakelijke beheermaatregel ter uitvoering van regulier onderhoud dan wel het dunnen van een houtopstand.
  - Artikel 1 lid d. dunnen: vellen dat uitsluitend als een verzorgingsmaatregel ter bevordering van de groei van overblijvende houtopstand moet worden beschouwd en dat is gebaseerd op een door het college vastgesteld of goedgekeurd beheerplan.

Toelichting: Ook voor het dunnen van een houtopstand is op grond van de verordening in beginsel een vergunning nodig. Een vergunning is echter niet vereist als het dunnen geschiedt op basis van een beheerplan dat door het college is vastgesteld. In dat geval is dunnen vergunningsvrij.

  - Artikel 3 lid 1: het is verboden om zonder vergunning of jaarvergunning van het college een houtopstand te vellen of te doen vellen.

- Participatieverordening Amsterdam:

  - Hoofdstuk 2 art. 3 burgerparticipatie

- Verordening op de stadsdelen en het stadsgebied Amsterdam 2022

  - Bijlage 3 (bevoegdheden)
    - C.4a: het DB heeft het mandaat om besluiten ter uitvoering van de Bomenverordening te nemen
    - V.1: het DB heeft het mandaat om hoofdstuk 2 van de Participatieverordening uit te voeren

- Algemene Wet Bestuursrecht

  - Hoofdstuk 6: Algemene bepalingen over bezwaar en beroep
  - Uitspraak 201402115/1/A3 Raad van State: daar volgt de afdeling de redenering dat het vaststellen van een beheerplan een besluit van algemene strekking is omdat het kapverbod wordt opgeheven.

Onderbouwing besluit

Ad. 1 Kennis te nemen van het definitief concept-beheerplan Bosplantsoen Oost 2026-2033

- *Zie bijlage 1: beheerplan bosplantsoen Oost 2026-2033*
- *Zie bijlage 2: beheerplan bosplantsoen Oost jaar van uitvoering*

Beheerplannen zijn een belangrijk instrument om de ecologische kwaliteit in een bepaald gebied, in dit geval alle bosplantsoenvakken in beheer van gemeente Amsterdam in stadsdeel Oost, te verbeteren en daarmee de biodiversiteit te vergroten en vervolgens duurzaam in stand te houden. Alle bosplantsoenvakken worden ecologisch beheerd: óf door de eigen dienst óf door de gecontracteerde aannemer van het contract Ecologisch Beheer (AI2024-0210).

Om de ecologische kwaliteit te verbeteren moeten er maatregelen uitgevoerd worden. Welke maatregelen dat zijn, staat op hoofdlijnen in het beheerplan en de achterliggende data. De maatregelen zijn in een database per vak uitgewerkt naar aanleiding van een inventarisatie en het gewenste eindbeeld. In het beheerplan staan richtlijnen waar, wanneer en waarom er bomen in bosplantsoen geveld moeten worden. We noemen dat dunnen. Met een bestuurlijk vastgesteld beheerplan kan dat vergunningsvrij. Zo wordt er gestuurd op een diversiteit aan bomen en struiken, zowel in soort, grootte en leeftijd. Als gevolg daarvan ontstaan er meer kansen voor dieren.

De globale maatregelen worden in een schouw door de beheerders in detail uitgewerkt, jaarlijks voor ca. 20% van alle bosplantsoenvakken. We beginnen met de vakken waar de grootste achterstand is ontstaan, die hebben de hoogste prioriteit, zie bijlage 2. Om tot het gewenste eindbeeld te komen, zijn soms meerdere onderhoudsbeurten nodig, omdat je de omgeving niet teveel wilt verstoren en geen kaalslag wilt veroorzaken.

Het gemeentelijke assetmanagementsysteem (GISIB) wordt momenteel ingericht om datagestuurd te kunnen werken met het beheerplan. Zo kan ook gemonitord worden of de maatregelen het gewenste effect hebben op de biodiversiteit en of het gewenste eindbeeld bereikt wordt.

Ad. 2 Kennis te nemen van het participatieverslag Beheerplan Bosplantsoen stadsdeel Oost.

- *Zie bijlage 3: participatieverslag Oost + bijlage*

In het eerder vastgestelde participatieplan staan twee participatielijnen beschreven:

- Voor het opstellen van de beheerplannen is gekozen voor de participatievorm reageren. Het doel daarvan was om de belangen van inwoners in beeld te brengen voor een aantal specifieke onderwerpen. Hiervoor is een bewonersbijeenkomst inclusief een wandeling naar een nabijgelegen bosplantsoen gehouden op vrijdag 30 januari in Huis van de Wijk in Buitenveldert.
- Voor de uitvoering van de werkzaamheden, ná vaststelling van het beheerplan, is gekozen voor de participatievorm informeren. De wijze waarop we dit willen doen is tijdens de bewonersbijeenkomst besproken.

In het participatieplan stond aangegeven dat de grotere natuur(beherende) organisaties ook voor de bijeenkomsten in ieder stadsdeel uitgenodigd zouden worden. Dat is niet gebeurd. In plaats daarvan is lijn 3 uitgezet:

- Twee concept-beheerplannen (Oost en Nieuw-West) zijn als voorbeeld voor alle stadsdelen naar tien natuur(beherende) organisaties gestuurd met het verzoek om een adviserende zienswijze in te dienen.

De lijnen 1 en 3 zijn verwerkt in het participatieverslag. Het concept-verslag is naar de deelnemers gestuurd om op te reageren. In Oost zijn geen reacties gekomen. Samengevat:

- De aanwezige participanten van de bijeenkomst begrijpen waarom er bomen moeten worden gekapt, maar vinden het belangrijk dat de uitvoering deskundig gebeurt, en dat de juiste keuzes worden gemaakt. In het beheerplan staat beschreven hoe en welke keuzes gemaakt worden. De beheerders en aannemers weten wat er van hen verwacht wordt. Het eerste jaar zullen ook de boombeheerders meedraaien in de uitvoering, zodat kennis tussen ecologie en boombeheer goed uitgewisseld wordt. Contractueel zijn strenge eisen aan de aannemer gesteld.
- Men maakt zich wel zorgen dat er bomen verdwijnen omdat er geen herplantplicht is. Hierover wordt nogmaals uitleg gegeven. Ook het verdwijnen van bomen door het aanleggen van kabels en leidingen vindt men zorgelijk.
- Participanten geven suggesties mee voor het vergroten van de biodiversiteit, en vinden het belangrijk dat er een goed evenwicht is en woekeraars niet de overhand krijgen.
- Zowel in Oost als in de bijeenkomsten van de andere stadsdelen wordt groot belang gehecht aan een goede informatievoorziening. Bewoners willen geïnformeerd worden als de beheerders in de voorbereidingsfase de schouw in het veld gaan uitvoeren, én als de werkzaamheden starten. Daarbij is het belangrijk dat ook goed uitgelegd wordt waarom er bomen worden gekapt. Ook in vrijwel alle stadsdelen, waaronder Oost, wordt aangegeven dat de nieuwskanalen van bewonersgroepen gebruikt kunnen worden voor de informatievoorziening. Beide onderdelen worden uitgewerkt in een communicatieplan en een publieke mapskaart waarop planning en nadere informatie te vinden is. We streven ernaar om deze kaart in 2026 al klaar te hebben.
- Vervuiling en educatie worden benoemd. Deze onderdelen vallen niet onder het beheerplan.
- Waterschap AGV heeft een zienswijze ingediend met adviezen om het beheerplan aan te passen voor de bosplantsoenvakken langs water om te voldoen aan de Kaderrichtlijn Water (KRW). Dat advies is integraal in alle beheerplannen, dus ook Oost, overgenomen.
- Tenslotte worden er nog wat suggesties gedaan voor het samenwerken met bewoners.

<u>Ad. 3 In te stemmen met de adviesaanvraag aan de stadsdeelcommissie over het definitief concept Beheerplan Bosplantsoen Oost 2025-2033</u>

- *Zie bijlage 4 Adviesvraag DB aan stadsdeelcommissie*

Het dagelijks bestuur is voornemens om het beheerplan vast te stellen nadat de stadsdeelcommissie om advies is gevraagd ten aanzien van

- De uitvoering van het beheerplan, waaronder communicatie
- Het prioriteren van de maatregelen uit het plan.

De uitvoering gebeurt volgens de eisen uit de wet Natuurbescherming, de vigerende Gedragscode soortenbescherming gemeenten (van vereniging Stadswerk) en de Amsterdamse Gedragscode Flora en Fauna.

Zodra het databeheersysteem is ingericht en getest, zal een publieke online-kaart ontwikkeld worden waarop de planning, achtergrondinformatie en streefbeelden per bosplantsoenvak te raadplegen is. Nieuwsberichten over de uitvoering zullen verwijzen naar de kaart, evenals verplaatsbare borden die tijdens de uitvoering op locatie geplaatst worden. Dit wordt verder uitgewerkt in een communicatieplan.

Advies en afstemming

De beheerplannen bosplantsoen zijn opgesteld in opdracht van V&OR asset Groen, en in uitgebreide samenwerking met Stadswerken Groen, Flora en Fauna en de stadsecologen van R&D. Het beheerplan van Stadsdeel Oost is opgesteld door NLAdviseurs, een ecologisch adviesbureau die ook bij de concepten in 2022 betrokken was.

Stadswerken heeft in 2025 al in enkele vakken geoefend met het concept-beheerplan om eventuele kansen en knelpunten te herkennen en te verwerken in de definitieve versie.

Met de boomadviseur en de teammanager Groen, Flora, Fauna (Stadswerken Oost) en de boomexpert van V&OR is nader overleg geweest over de planning in de bosplantsoenen rondom de Utrechtse brug, in verband met de voorgenomen woningbouw. Ondanks grote achterstand in onderhoud worden deze vakken nog niet onderhouden totdat er meer duidelijkheid is over de herinrichting van het gebied.

Met de juristen van V&OR en Bureau Juridisch Zaken is beoordeeld of er een participatieplan en/of een bezwaartermijn nodig is. Dat was voor beide het geval. Zie verder bij Bestuurlijke achtergrond.

Duurzaamheid

De *uitvoering* van het beheerplan heeft een positief effect op duurzaamheid:

Klimaatneutrale stad	+	In de groene onderhoudscontracten zijn eisen opgenomen ten aanzien van uitstootvrij materieel. Die gelden dus ook voor de uitvoering van de beheerplannen.
Groenere en meer biodiverse stad	+	Het beheerplan heeft als doel om de bestaande bosplantsoenen ecologisch kwalitatief op orde te brengen en in stand te houden. Dat heeft als effect dat de biodiversiteit wordt gestimuleerd omdat de vakken aantrekkelijker worden voor dieren en insecten.
Circulaire stad	+	Materiaal afkomstig van snoeien of dunnen wordt ter plaatse verwerkt. Dood hout in bosplantsoen is belangrijk voor de biodiversiteit.
Klimaatbestendige stad	+	Een gezond bosplantsoen is beter bestand tegen weersextremen, biedt een betere buffer om water op te vangen en zorgt voor koelteplekken voor mens en dier.
Klimaatrechtvaardige stad	+/-	Niet van toepassing in deze context, het beheerplan gaat niet over de aanleg van nieuwe bosplantsoenen,

		maar over het beheer van bestaande. Er is geen analyse gemaakt op basis van demografische gegevens.

Participatie

Voor het opstellen van het participatieplan is advies gevraagd aan de stedelijke participatietafel, de participatietafel van Oost en de communicatieadviseurs van V&OR.

Het participatieplan voor het beheerplan bosplantsoen Oost, inclusief onderbouwing waarom voor de participatievorm reageren is gekozen, is op 8 juli 2025 door het dagelijks bestuur vastgesteld.

Zie verder bij onderbouwing beslispunten, ad 2

Financiële onderbouwing

Het opstellen van de beheerplannen en de bijbehorende participatie wordt gefinancierd uit het programma Stadsbehoud van de asset Groen.

De uitvoering van het beheerplan wordt gefinancierd binnen de bestaande beheerbudgetten van Stadswerken. Door de werkzaamheden digitaal vast te leggen volgt op termijn steeds beter inzicht of de werkelijke uitvoeringskosten overeenkomen met de normkosten.

Communicatie

Binnen de gemeente

Opnemen in de te publiceren besluitenlijst

Ontwikkelen mapskaart met planning en achtergrondinformatie

Opstellen communicatieplan t.b.v. de informatievoorziening tijdens de uitvoering (nieuwsberichten, communicatie met bestaande groeninitiatieven etc.)

Informeren beheerders, gebiedsmakelaars, programmamanagers fysiek, Bureau Juridische Zaken (i.v.m. publicatie & bezwaartermijn)

Ontwikkelen verplaatsbare informatieborden voor gebruik tijdens de uitvoering

Buiten de gemeente

n.v.t.

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2026-036303	Stadsdeel Oost Voordracht (pdf)
AD2026-036414	Bijlage 4 -adviesaanvraag DB aan SDC Beheerplan Bosplantsoen 2026-2033.docx (msw12)
AD2026-036415	1. bijlage 1 - Beheerplan bosplantsoen Oost 2026-2033.pdf (pdf)
AD2026-036416	2. bijlage 2 - participatieverslag beheerplan bpl Oost.pdf (pdf)
AD2026-036417	3. participatieverslag bijlage 1 - presentatie plenaire deel en toelichting.pdf (pdf)

Gemeente Amsterdam

DB

Uitslag

A Akkoord